

Lausunto Varsinais-Suomen alueelliseen hyvinvointikertomukseen 2022

Kh 25.04.2022 § 122

Valmistelijat: sosiaali- ja terveystoimintajohtaja Timo Hokkanen, sivistystoimintajohtaja Manne Pärkö, kaupunginjohtaja Jari Rantala

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yksi kuntien tärkeimmistä tehtävistä. Kunnille jää merkittävä rooli asukkaidensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös SoTe-uudistuksen toteutumisen jälkeen. Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021 §7) on määritelty hyvinvointialueelle omat hyte-tehtäväkokonaisuutensa. Hyvinvointialueen hyte-tehtäviin kuuluu esimerkiksi alueellisen hyvinvointikertomuksen valmistelu yhdessä kuntien sekä muiden yhteistyötahojen kanssa.

Varsinais-Suomen alueellinen hyvinvointikertomus on järjestyksessään neljäs. Se toteutettiin ensimmäisellä kerralla vuonna 2015 Lounais-Suomen alueellisena hyvinvointikertomuksena kattavaan Varsinais-Suomen lisäksi myös Satakunnan. Vuonna 2017 ja 2018 hyvinvointikertomus on laadittu Varsinais-Suomen alueesta. Hyvinvointikertomus on kuvaus Varsinais-Suomen väestön hyvinvoinnin tilasta, keskeisistä vahvuuksista ja hyvinvointipuutteista sekä toimintaympäristön muutoksista, jotka vaikuttavat väestön hyvinvointiin. Hyvinvointikertomus on laadittu osana Varsinais-Suomen hyvinvointialueen valmistelua ja alueellisen toimeenpanon tiekarttaa, rakentamaan yhteistä jaettava tilannekuvaa väestön palvelutarpeista ja niihin vaikuttavista tekijöistä. Hyvinvointikertomus on asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä laadittu asia-kirja, joka toimii johtamisen työvälineenä, poliittisen päätöksenteon tukena ja hyvinvointialueen strategiatyön perustana.

Hyvinvointialueen on tulevaisuudessa kyettävä järjestämään alueensa väestön sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut siten, että ne vastaavat väestön palvelutarpeeseen. Lisäksi hyvinvointialue pyrkii vähentämään korjaavien SoTe-palveluiden tarvetta toteuttamalla lakisääteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäväänsä hyvässä yhteistyössä alueen kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen onnistuminen on siis koko SoTe-uudistuksen tavoitteiden toteutumisen kannalta ydinkysymys. SoTe-uudistuksen päämääränä on, että kaikki saavat laadukkaita sosiaali- ja terveystoimintapalveluja yhdenvertaisesti, oikea-aikaisesti ja sujuvasti ja että hyvinvointi- ja terveyserot samalla kaventuvat. Tuleva hyvinvointialue ja kunnat jakavat saman päämäärän alueensa asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Hyvinvointialue ja kunnat muodostavat yhdessä palvelujärjestelmän, jossa suuri osa hyvinvoinnin ja

terveyden edistämisestä tehdään kunnissa, ja hoito- ja palveluketjujen tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus organisaatorajoista riippumatta. Näin toimimalla asiakas/asukas on aidosti toiminnan keskiössä.

Alueellinen hyvinvointikertomus pohjautuu pitkälti maakunnan keskiarvoihin ja niiden vertailuun kansalliseen keskiarvoon ja Pirkanmaan hyvinvointialueeseen, joka on Varsinais-Suomen näkökulmasta tärkeä verrokkialue. Hyvinvointialue koostuu 27 kunnasta, joiden väestön hyvinvoinnin tila ja niihin liittyvät puut-teen vaihtelevat suuresti. Kuntakohtaisia eroja sekä väestöryhmittäisiä painotuksia on analysoitava yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Jaetun ymmärryksen ja tilannekuvan muodostaminen on oleellista, jotta hyvinvointialue voi asettaa yhteisiä tavoitteita. Tavoitteiden asettaminen tapahtuu mm. hyvinvointialueen strategian ja palvelustrategian kautta.

Varsinais-Suomen alueellinen hyvinvointikertomus 2022 luonnosversio 0.1 lähetetään kunnille kirjaamojen sekä hyte-koordinaattoreiden kautta lausuttavaksi.

- Tutustukaa hyvinvointikertomukseen ja sen väestöryhmittäiseen analyysiin.

Rakentakaa lausuntonne seuraavalla menetelmällä:

- Tunnistakaa ja priorisoikaa maksimissaan viisi (5) tärkeintä kuntan väestöön liittyvää hyvinvointihaastetta. Kuvatkaa myös tunnistetun haasteen tietopohja (esim. asiakastietojärjestelmistä syntyvä tieto, kyselyiden/selvitysten kautta saatu tieto, asiakaskohtaamisissa syntynyt kokemusperäinen tieto tms.)
- Tunnistakaa ja priorisoikaa maksimissaan viisi (5) tärkeintä kuntan väestöön liittyvää vahvuutta hyvinvoinnin näkökulmasta. Kuvatkaa myös tunnistettujen vahvuuksien tietopohja.
- Haasteet ja vahvuudet kirjataan dokumentista löytyvään pohjaan.
- Mikäli kunta haluaa esittää joitakin muita yleisiä huomioita hyvinvointikertomuksesta hyvinvointialuevalmistelussa huomioon otettavaksi, kirjatkaa huomionne taulukoiden päätteeksi avovastauksena.

Lausunto pyydetään toimittamaan 29.4.2022 klo 16.00 mennessä sähköpostitse osoitteeseen karoliina.luukkainen@turku.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus toteaa Varsinais-Suomen hyvinvointikertomuksen 2022 valmistelun tiedokseen.

Päätös: Hyväksyttiin.